22.10.2018

Wykład dr Alicji Urbanik-Kopeć: Ciemny pokój. Spirytyzm jako przestrzeń emancypacji kobiet na przełomie XIX i XX wieku / z cyklu "Duchowość kobiet"

Data rozpoczęcia: 25.10.2018
Warszawa
Spotkanie
Instytut Badań Literackich PAN, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filozoficzny UJ

Archiwum Kobiet IBL PAN i Instytut Religioznawstwa UJ zapraszają na otwarte seminarium z cyklu "Duchowość kobiet", które odbędzie się 25 października o godzinie 16:00 w sali 144 Pałacu Staszica. Dr Alicja Urbanik-Kopeć przedstawi nam referat pt. *Ciemny pokój. Spirytyzm jako przestrzeń emancypacji kobiet na przełomie XIX i XX wieku*.

03.10.2018

Poetyki pisarstwa historycznego / Ogólnopolska konferencja naukowa

Data rozpoczęcia: 17.11.2018
Kraków
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filozoficzny UJ

W eseju *Polityka czasów nowoczesnych* Haydena White'a czytamy, że to narracja jest modelem dyskursywnym najlepiej przedstawiającym dynamikę relacji między polityką a historią, a z kolei owa relacja ma charakter czysto wyobrażeniowy. Czym jest wyobrażeniowość historii? Czy *Biografia Londynu* Petera Ackroyda jest modelem wyobrażeniowym brytyjskiej metropolii w równym stopniu, co *Czarny Anioł* Miki Waltariego – Konstantynopola?

03.11.2018

Dyskursy władzy / ogólnopolska konferencja naukowa

Data rozpoczęcia: 08.12.2018
Kraków
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filozoficzny UJ

Informujemy o otwarciu naboru zgłoszeń na ogólnopolską konferencję naukową "Dyskursy władzy", która odbędzie się w dniach 8-9 grudnia 2018 roku na Wydziale Filozoficznym UJ w Krakowie.

21.05.2020
Rodzina – kultura, tradycja, społeczeństwo / ogólnopolska konferencja naukowa (online)
Data rozpoczęcia: 20.06.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMC w Lublinie

W bardzo znanym cytacie autorstwa Lwa Tołstoja czytamy, że „wszystkie szczęśliwe rodziny są do siebie podobne, każda nieszczęśliwa rodzina jest nieszczęśliwa na swój sposób”, co dowodzi choćby, jak istotną pozycję zajmowała i zajmuje rodzina zarówno w perspektywie psychologicznej, społecznej, jak i kulturowej czy ekonomicznej. Choć inne znane porzekadło mówi, że „ z rodziną najlepiej wychodzi się na zdjęciach”, nie jest to przecież regułą. Świadczy o tym wiele dzieł kultury, podejmujących tematykę rodzinną. Niebagatelny jest także zakres dziedzin naukowych, które przedmiotem swoich zainteresowań uczyniły rodzinę.

13.01.2020
Antagonizmy / ogólnopolska konferencja naukowa (online)
Data rozpoczęcia: 29.06.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMC w Lublinie

Słowo „antagonizować” zawiera w sobie z jednej strony bardzo jednoznaczny przekaz, z drugiej wszelako odnosić się może do mnóstwa płaszczyzn i dziedzin życia, kultury, teraźniejszości i przeszłości etc. Choć współcześnie mówi się wiele o antagonizmach, to warto przyjrzeć się bliżej mnóstwu aspektów, które są tego przejawami. (informacja organizatorów)

21.05.2020
Podróże / ogólnopolska konferencja naukowa (online)
Data rozpoczęcia: 11.07.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMC w Lublinie

Istotnym składnikiem współczesnego życia były i są podróże – choć obecnie zredukowane bardziej do wymiaru marzeń, wspomnień czy wędrowania palcem po mapie. Od zawsze jednak obecne w kulturze, stanowią nierozerwalnie jej ważny składnik, który rozpatrywać można na wiele sposobów od dosłownych po metaforyczne, filozoficzne. (informacja organizatorów)

06.07.2020
Ekologia / Ogólnopolska konferencja naukowa online

Data rozpoczęcia: 25.07.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMC w Lublinie

Hasło „ekologia” funkcjonuje w zbiorowej świadomości jako nieodłączny składnik rzeczywistości, w której żyjemy. Jest ono obecne zarówno w dyskursie społecznym, politycznym, ekonomicznym, naukowym czy kulturowym, jak i w mikrokosmosach jednostek. To, w jaki sposób dyskurs ów uobecnia się w tych różnych przestrzeniach wydaje się niezwykle interesujący i warty interdyscyplinarnego namysłu (właśnie dlatego, że wkracza w rozmaite aspekty rzeczywistości). *(informacja Organizatorów)*

13.09.2020
Bieda, niedostatek, ubóstwo / ogólnopolska konferencja naukowa – online
Data rozpoczęcia: 17.10.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Niedostatek, bieda, ubóstwo dotykają wielu jednostek, zbiorowości i społeczeństw, stanowiąc nie tylko świadectwo niewydolności systemowej, ale przede wszystkim ogromny dramat jednostek (niekiedy całych pokoleń). W każdej kulturze i cywilizacji pojęcia te oznaczają zupełnie inne aspekty i jednoznaczne wskazanie definicji biedy wydaje się dość zrelatywizowane, zwłaszcza że obejmuje całe spektrum zjawisk powiązanych czy wynikających zeń. *(zaproszenie Organizatorów)*

13.09.2020
Miasto – kultura, historia, społeczeństwo
Data rozpoczęcia: 24.10.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Koncepcje miasta mają, co oczywiste, długą, bogatą i niebywale fascynującą historię. Tym bardziej porywającą, że spajającą rozmaite rodzaje wizji, odnosząc się zresztą nie tylko do aktualnych w danym okresie mód bądź potrzeb estetycznych, ale również przywołując różne konstrukty i wyobrażenia miast przeszłości oraz przyszłości. *(zaproszenie Organizatorów)*

13.09.2020
Katastrofa, tragedia, trauma / ogólnopolska konferencja naukowa – online

Data rozpoczęcia: 14.11.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w

Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Choć rok 2020 opisuje się i odbiera jako najgorszy – przynajmniej w obrębie tej historii, której doświadczyliśmy indywidualnie, to jednak wszelkiego rodzaju kataklizmy, katastrofy, epidemie, tragedie wstrząsały społecznościami w całych dziejach ludzkości. Biorąc pod uwagę, w jaki sposób w obecnej świadomości funkcjonuje kwestia doświadczania klęsk czy nieszczęść, warto byłoby popatrzeć na to z nieco poszerzonej perspektywy rozmaitych dziedzin, a więc ujęć historycznych, socjologicznych, psychologicznych, antropologicznych, literaturoznawczych, filozoficznych, kulturowych etc. Przy tym pamiętać trzeba, że wydarzenie traumatyczne dezintegruje osobowość człowieka, a ze znajomego obrazu rzeczywistości tworzy obraz wypaczony, wrogi, którego symbole zmieniają swoje znaczenie i siłę wyrazu. *(zaproszenie Organizatorów)*

18.10.2020
Cyfrowość i światy online / ogólnopolska konferencja naukowa online
Data rozpoczęcia: 28.11.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

W obrastającym naszą rzeczywistość cyfrowym pejzażu kulturowym zmienił się znacząco aspekt poznawczy, bo żeby obecnie zyskać status erudyty – albo przynajmniej osoby wiele wiedzącej – nie wystarczy być na bieżąco z literaturą czy nawet filmem, skoro post-medialny krajobraz rozrasta się i anektuje kolejne obszary kultury. Czy chcemy tego, czy nie (nawet biorąc pod uwagę wyrażany wprost sprzeciw, negację, czy odrzucenie takiej formy kultury), uwikłani jesteśmy w specyficzną codzienność, zawłaszczającą nasze poczucie tożsamości, źródła informacji, pozyskiwania kultury, jej przyswajania, a nawet rozumienia; nawet kwestie związane z życiem codziennym, funkcjonowanie urzędów, sklepów itd., przenosi się do sfery cyfrowej. *(informacja organizatorów)*

18.10.2020
Przeszłość, pamięć i historia / ogólnopolska konferencja naukowa online
Data rozpoczęcia: 05.12.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Pamięć o przeszłości, o historii to relacja pomiędzy dyskursem historycznym, literackim, jednostkowym. „Domeną literatury jest przecież pamięć jednostkowa, migawkowa, zawodna, a nie zobiektywizowana wizja historii” – pisze Elżbieta Rybicka. Z kolei W eseju Polityka czasów nowoczesnych Haydena White’a pada stwierdzenie, że to narracja jest modelem najlepiej przedstawiającym dynamikę relacji między polityką a historią. Ujęcie w tym dyskursie przeszłości może być tu pomostem między narracją historyczną a funkcjonowaniem pamięci. Trzeba wziąć pod rozwagę, że pamięć pozostaje – zwłaszcza w dobie postprawdy – zasadniczym

komponentem prawomocności świadectwa, także tego dziennikarskiego i reporterskiego, gdzie staje się przed wyborem między relacjonowaniem faktów a potrzebą czy pokusą ich fikcjonalizacji. Pamięć jest także miejscem, tym szczególniejszym, że budującym przestrzeń spotkań rozmaitych czasów, doświadczeń czy tożsamości. *(informacja organizatorów)*

18.10.2020
Fantastyka, fantazmaty, imaginaria / ogólnopolska konferencja naukowa online
Data rozpoczęcia: 12.12.2020
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Fantastyka poddawana jest systematycznej rewizji ze strony najróżniejszych środowisk – naukowych, krytycznoliterackich, publicystycznych i fanowskich – przez co, wbrew pozorom, coraz trudniej o kompleksowe ujęcie wszystkich jej przejawów. O fantastyce myśli się w różnych kontekstach estetycznych, a także jako o rozmaitych dziedzinach, takich jak literatura, film, malarstwo, komiks, serial, gry wideo, a nawet twórczość dla młodszych adresatów czy muzyka. Co więcej, obecny sposób pojmowania czy postrzegania ma dość płynny i niejednoznaczny charakter, a skoro tak, to wciąż problemem pozostaje granica pomiędzy fantastycznością jakiegoś motywu lub zabiegu narracyjnego a fantastyką jako taką: fabułotwórczą, gatunkotwórczą i światotwórczą. W obręb tej problematyki wliczać także trzeba rozmaite fantazmaty czy imaginaria oraz wciąż ewoluujące pojęcia zawłaszczające sferę fantastyczności. *(informacja organizatorów)*

03.01.2021
Konflikty, spory, waśnie / konferencja online
Data rozpoczęcia: 06.02.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH

Rzeczywistość przepełniona jest konfliktami, sporami, niesnaskami, nieporozumieniami – określić ją można jako swoistą sieć skomplikowanych zjawisk, które – niekiedy w sposób niezwykle ostry – antagonizują zbiorowości i jednostki. Te relacje, aczkolwiek niejednokrotnie stanowią zarzewie międzynarodowych incydentów, mają ogromny wpływ także na funkcjonowanie jednostek, ich dobrostan, umiejętność współistnienia w społeczności. Słusznie pisał Baudrillard, że „nasze życie […] toczy się w tego rodzaju bańce, w tej kryształowej kuli, w której zamknięto postacie zaludniające świat Hieronima Boscha”, a każdy z nas doskonale zdaje sobie sprawę z tego, jak ciasna staje się owa Baudrillardowska bańka, jeśli weźmiemy pod uwagę choćby przekazy medialne i *social media*. Czy więc żyjemy w świecie ustawicznego skonfliktowania, jesteśmy uczestnikami lub widzami sporów i waśni? Jaki wpływ wywierają podobne zjawiska na jednostki i grupy? W

jakim stopniu jesteśmy tylko widzami, a w jakim partycypujemy w incydentach, jesteśmy ich sprawcami lub ofiarami? *(informacja organizatorów)*

03.01.2021
Zbrodnie – historia, społeczeństwo, kultura i media / konferencja online
Data rozpoczęcia: 13.02.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH

Zbrodnie i ich sprawcy to jeden z najliczniej reprezentowanych tematów pojawiających się w kulturze od samego jej zarania. Dominuje on także we współczesnych mediach informacyjnych i społecznościowych, a gdy wpisać w wyszukiwarkę Google hasło „zbrodnia", pojawiają się najrozmaitsze odniesienia – od definicji czynu, poprzez jego (pop)kulturowe zapisy czy artystyczne (re)interpretacje, aż do kontekstów psychologicznych, kryminalistycznych, socjologicznych, historycznych czy filozoficznych. *(informacja organizatorów)*

03.01.2021
Kryzys(y) / ogólnopolska konferencja naukowa online
Data rozpoczęcia: 27.02.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH

Zygmunt Bauman stwierdził, że kryzys „może stać się dla nas okazją do rozważenia i zmiany naszej sytuacji, do próby zrozumienia drogi, która doprowadziła nas tu, gdzie jesteśmy, i do zastanowienia się nad tym, co możemy zrobić, aby zmienić kierunek, w którym podążamy. Kryzys może otworzyć przed nami autentyczną szansę zyskania »nowej wiedzy« i wytyczenia nowych granic poznania o rzeczywistych konsekwencjach dla przebiegu przyszłych dociekań i dyskusji" (*Żyjąc w czasie pożyczonym. Rozmowy z Citlali Rovirosa-Madrazo*). Kilka ostatnich lat, a już zwłaszcza rok 2020, stanowi laboratorium, w którym tę tezę można sprawdzić – wydarzenia jakie rozgrywają się przed naszymi oczami (czy też raczej na naszych ekranach) wyraźnie dowodzą, że żyjemy w okresie, kiedy większość instytucji społecznych, politycznych, kulturowych czy religijnych przeżywa głęboki, fundamentalny kryzys. *(informacja organizatorów)*

03.01.2021
Groza i makabra – historia, konteksty, ujęcia, interpretacje / konferencja online
Data rozpoczęcia: 13.03.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Humanistycznych UPH, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMC w Lublinie

Groza stanowi użyteczne narzędzie kulturowego oglądu i analizy zjawisk – czy to o charakterze artystycznym, czy naukowym. Problematyka ta ściśle wiąże się z doświadczeniami traumatogennymi, funkcjonując też w obszarze choćby historycznym. Ale pojmowanie grozy odbywa się równocześnie w oparciu o mechanizmy kulturowe, które tym samym podporządkowują wrażenia określonym typom działań, zdarzeń, etc. Rozmaite będą zatem interpretacje grozy oraz makabry, jej funkcje, sposób oddziaływania, metody jej przedstawiania oraz reprezentacje w ujęciach rozmaitych dyskursów. *(informacja organizatorów)*

12.02.2021
Tajemnice, zagadki, sekrety
Data rozpoczęcia: 20.03.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Słowa „tajemnica” i „tajemniczy” wydają się pobudzać wyobraźnię i nie bez powodu używa się ich, a niekiedy nawet i nadużywa, aby opisać sensacyjną zagadkowość otaczających nas wydarzeń, zjawisk, motywacji do popełnionych czynów, niekiedy też w kontekście niewyjaśnionych wydarzeń, przeszłości etc. Jak pokazuje historia, sekrety i tajemnice towarzyszą nam od dawna – w dyskursie publicznym i życiu prywatnym, intymnym. Bywają jednak towarem, informacyjną zachętą, produktem na sprzedaż. Sekret jest znakomitym materiałem do plotek, a sama plotka potrafi zaciemnić coś oczywistego i nadać mu pozory tajemnicy. Tajemnice są też nader chętnie odkrywane, a implikacje tego bywają rozmaite. *(informacja organizatorów)*

22.02.2021
Dyskursy twórczości i wyobraźni / ogólnopolska konferencja naukowa online
Data rozpoczęcia: 10.04.2021
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Wyobraźnia, kreatywność i ekspresja są bez wątpienia cechami wyróżniającymi zarówno jednostki, jak i reprezentowane przez nie aktywności lub inicjowane zjawiska. W czasach dawniejszych postrzegano je wszelako w odmienny od współczesnego sposób, zwłaszcza jeśli chodzi o koncepcje twórczości – w różnym tego pojęcia znaczeniu.

07.01.2022
Antagonizmy / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 05.02.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w

Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Słowo „antagonizować” zawiera w sobie z jednej strony bardzo jednoznaczny przekaz, z drugiej wszelako odnosić się może do mnóstwa płaszczyzn i dziedzin życia, kultury, teraźniejszości i przeszłości etc. Choć współcześnie mówi się wiele o antagonizmach, to warto przyjrzeć się bliżej mnóstwu aspektów, które są tego przejawami.

07.01.2022
Miłość. Interpretacje, paradygmaty, konteksty
Data rozpoczęcia: 19.02.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Miłość leży u genezy wielu historycznych wydarzeń, politycznych decyzji i ludowych przesądów. Stanowi także nieprzemijającą inspirację dla artystów, pisarzy etc., o czym świadczy nieprzebrana liczba dzieł sztuk wizualnych czy literackich. Jest także obiektem rozważań naukowców, co potwierdza stale zwiększająca się liczba opracowań dotyczących tej emocji. Nie mniej istotnym bodźcem do tworzenia i destrukcji były pasja i pożądanie.

07.01.2022
Czas - kultura, dyskurs, doświadczenie
Data rozpoczęcia: 06.03.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

W kulturze funkcjonuje wiele przysłów dotyczących czasu, tak jak i wiele narracji poświęconych temu fundamentalnemu dla naszej cywilizacji zagadnieniu. Rozumieć je można na wiele sposobów, zwłaszcza teraz, gdy pojawiają się coraz to nowe koncepcje i teorie dotyczące czasowości – w bardzo wielu wykładniach.

07.01.2022
Dyskursy władzy / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 19.03.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Kiedy podmiot jest niczym, wszystko jest władzą — pisze w książce *Prawda i władza* polski komentator myśli Michela Foucaulta, Michał Podniesiński. Proces u*ja* rzmiania (*assujettissement*) podmiotu w kulturze i cywilizacji Zachodu wraz z dominacją praktyk biowładzy stał się już tak nieodłączną częścią dyskursu politycznego, że coraz trudniej o jego dostrzeżenie i krytykę, zwłaszcza w dobie

kryzysu intelektualnych autorytetów i przejmowania pluralistycznych mediów przez rozmaite grupy nacisku. Będąca owocem przemian demokratycznych decentralizacja władzy prowadzi wówczas do jej recentralizacji w innych instytucjach: innymi więc słowy do transferu władzy na inne poziomy, oswajające mechanizmy kontroli dla ich lepszego wdrożenia na wyższym poziomie nadzoru.

15.10.2022
Nienawiść
Data rozpoczęcia: 23.10.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Wiele razy pada współcześnie pytanie „skąd w ludziach tyle nienawiści”, równie wiele dyskutuje się o hejcie, o trollingu, o agresji werbalnej i pozawerbalnej, o tym, że świat stał się bardziej obcy, eksponujący negatywne emocje. Powiada się też – i to od dawna – że nawet miłość przemienić się może w nienawiść.
Organizatorzy konferencji proponują namysł nad rozmaitymi obliczami i formami nienawiści oraz jej wyrażania, odpowiedzenie na pytanie czym jest, skąd wynika, czy istotnie się nasila, a jeśli tak, to dlaczego.

15.10.2022
Wokół choroby – ciało, emocje, kultura, społeczność
Data rozpoczęcia: 05.11.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Żyjemy w świecie, w którym choroba czy choroby stanowią integralną część rzeczywistości. Mimo to temat ten stanowi trudną kwestię, a reakcje ludzi na choroby są niezwykle różne i nie zawsze wiążą się z poświęceniem, pomocą, czy wsparciem. Wiele chorób to temat wstydliwy, tabuizowany. Zmagamy się zresztą – jako społeczeństwo i cywilizacja – z chorobami właściwymi dla współczesności, są one częścią nowoczesności. Coraz częściej jednak zdarza się, że to, co do tej pory było ukrywane, pojawia się jako temat na forum publicznym, coś, o czym głośno mówią osoby sławne, częściej też mówi się nie tylko o chorobach ciała, ale i psychiki. Jaki jest ten nasz świat wobec chorób? Jak radzimy sobie ze świadomością choroby? Jak ukazuje je kultura? A jak doświadczają jej zwykli ludzie oraz ich bliscy?

15.10.2022
Fakty i fikcje (edycja 2)
Data rozpoczęcia: 06.11.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Czy cechą współczesnej kultury, a szerzej, codzienności byłoby znamienne wahanie między fikcją a faktem? Czy jest to po prostu pewna stała jej cecha, bez względu na rozwój mediów? Komu chętniej wierzymy, szukając prawdy? I czy chcemy jej

szukać? Czy wobec tego pamięć pozostaje – zwłaszcza w dobie postprawdy – gwarantem tożsamościowej prawomocności świadectwa, także dziennikarskiego i reporterskiego, stającego przed niełatwym wyborem między sumiennym świadczeniem o zastanych faktach a potrzebą ich fikcjonalizacji dla potrzeb odbiorców. Czym jest fakt, a czym fikcja w takim ujęciu?

15.10.2022
Kryzys(y)
Data rozpoczęcia: 19.11.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Zygmunt Bauman stwierdził, że kryzys „może stać się dla nas okazją do rozważenia i zmiany naszej sytuacji, do próby zrozumienia drogi, która doprowadziła nas tu, gdzie jesteśmy, i do zastanowienia się nad tym, co możemy zrobić, aby zmienić kierunek, w którym podążamy. Kryzys może otworzyć przed nami autentyczną szansę zyskania »nowej wiedzy« i wytyczenia nowych granic poznania o rzeczywistych konsekwencjach dla przebiegu przyszłych dociekań i dyskusji”. Kilka ostatnich lat, a już zwłaszcza rok 2020 czy rok obecny, stanowią laboratorium, w którym tę tezę można sprawdzić – wydarzenia jakie rozgrywają się przed naszymi oczami (czy na naszych ekranach) wyraźnie dowodzą, że żyjemy w okresie, kiedy większość instytucji społecznych, politycznych, kulturowych czy religijnych przeżywa głęboki, fundamentalny kryzys.

15.10.2022
Represja, zemsta, odwet
Data rozpoczęcia: 20.11.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Żyjemy w bardzo skonfliktowanym, pełnym świecie napięć i konfliktów, które oddziałują nie tylko lokalnie, ale i globalnie. Także jednostki wdając się w konflikt, pragną wziąć odwet. Historia natomiast doskonale pamięta o sporach, które prowadziły do spirali zemsty czy rewanżu. Nawet w języku potocznym sporo się jest wyrażeń dotyczących zemsty, a ta zresztą jest inspiracją dla mnóstwa tekstów kultury. Media i *social media* także pełne są małych i większych represji. Natomiast świat zna doskonale konflikty czy spory, które zwieńczył koszmar zbrodni.

15.10.2022
Przestrzeń(nie)
Data rozpoczęcia: 26.11.2022
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Tym, co niekiedy wpływa na jakość życia, jest przestrzeń, którą zasiedla człowiek.

02.04.2023
Sprawiedliwość
Data rozpoczęcia: 13.05.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

„Sprawiedliwość” to pojęcie zawierające w sobie wiele skomplikowanych aspektów. Bywa traktowane subiektywnie, bywa, że służy celom ideologicznym, także tym o politycznej proweniencji. Jest nadto obecne w mowie codziennej, języku potocznym, rodzinnych dysputach, lecz i w dyskursach zaangażowanych, dotyczy tak spraw jednostkowych, jak i całych zbiorowości. Pojawia się w kontekstach wiary, filozofii, kultury, sztuki. Jest słowem, które ukonkretnia się nade wszystko jako sygnał pewnych dążeń, acz niesie ze sobą często ogromny ładunek emocjonalny, bagaż historyczno-społeczny. Stąd pomysł, aby zaproponować naukowy namysł nad wielowymiarowością oraz interpretacjami rozmaitych aspektów związanych ze sprawiedliwością.

31.07.2023
Miasto – kultura, historia, społeczeństwo / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 16.09.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Koncepcje miasta mają, co oczywiste, długą, bogatą i niebywale fascynującą historię. Tym bardziej porywającą, że spajającą rozmaite rodzaje wizji, odnosząc się zresztą nie tylko do aktualnych w danym okresie mód bądź potrzeb estetycznych, ale również przywołując różne konstrukty i wyobrażenia miast przeszłości oraz przyszłości. Miasto i miejskość bywają odmiennie interpretowane, oglądane z konkretnych perspektyw, prezentowane w rozmaitych ujęciach, uwikłaniach w ideologie, filozofie etc.

01.08.2023
Seriale (edycja 4) / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 17.09.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Kultura seriali, możliwości ich oglądania czy produkowania zmieniły się na przestrzeni lat w sposób dynamiczny i niezwykle interesujący. Pojawiające się nowe formuły produkcji i dystrybucji seriali wpłynęły na ukształtowanie się nowych zjawisk dotyczących odbioru treści i wykształciły potrzebę tworzenia narracji dostosowanych – także tematycznie i w zakresie długości trwania – do nowoczesnego widza.

30.07.2023
Kosmos, ciała niebieskie, wszechświat / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 23.09.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

„Mędrcy powiadają, że i niebo, i ziemia, i bogowie, i ludzie wspólnotę razem mają, i przyjaźń, i pomiarkowanie, i roztropność, i sprawiedliwość i dlatego tę całość nazywają ładem [tj. kosmosem]", a prawdą jest, że kosmos porusza wyobraźnię człowieka od początku historii. Utrzymująca się fascynacja wszechświatem wpłynęła na różne aspekty ludzkiego życia w skali makro i mikro. Badanie wzajemnych relacji i napięć, także w sferze literatury, edukacji, twórczości w ogóle, może prowadzić do uzyskania głębszego zrozumienia złożonej interakcji między ludzką kulturą a wszechświatem, który zamieszkujemy. Obecny paradygmat naukowy podkreślający rozszerzającą się i ciągle zmieniającą naturę kosmosu, katalizuje postawy i działania także w dziedzinach takich jak technologia czy ekologia.

03.08.2023
Wstręt / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 24.09.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Wstręt, obrzydzenie, odraza – to kwestie, o których mówi się zarówno w języku codziennym, jak i dyskursie naukowym. O kategorii wstrętu pisze Urszula Lisowska, że „wymiar problematyki […] wydaje się wyjątkowo istotny w przypadku projektów Immanuela Kanta i Julii Kristevej". Z kolei wg Marthy C. Nussbaum: „Wstręt, […] jest różny nie tylko od lęku przed niebezpieczeństwem, ale również od lęku przed gniewem czy odrazą […] idea wiąże się przede wszystkim z obawą przed zanieczyszczeniem samego siebie, jako uczucie zaś przejawia się w woli odrzucenia tego, co zanieczyszczające". Wg autorki wstręt nawiązuje do aspektu zwierzęcości i śmiertelności, które w postrzeganiu człowieka konotują to, co nieczyste.

30.07.2023
Grzeczność, dobre wychowanie. Teorie oraz praktyki / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 30.09.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Dobre wychowanie – jakkolwiek w danych czasach było interpretowane – stanowiło zazwyczaj elementarny model zachowań, jakich wymagano w kontaktach z innymi, korespondencji, relacjach służbowych, wobec klientów, osób stojących wyżej w społecznej hierarchii etc. Zmieniająca się dynamicznie rzeczywistosć wymagała

dokonania się przemian, a istnienie social mediów, programy typu reality w dużej mierze w pływają na kształtowanie się kultury osobistej, grzeczność lub jej brak.

03.08.2023
Znikanie, zanik, zaginięcie – dyskursy nieobecności / ogólnopolska konferencja naukowa
Data rozpoczęcia: 14.10.2023
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Filozoficzny UJ

Niekiedy zauważamy, że coś wokół się zmieniło – pojawił się jakiś brak, jakaś nieobecność, jakieś wrażenie pustki. Czasem wiemy lub doświadczamy – tej nieobecności, zniknięcia, zaniku. Czasem coś lub – co gorsza – ktoś znika. Bez śladu. Bez ostrzeżenia. Czasem pamiętamy z lekcji historii – jak znikały całe cywilizacje, rody. A opowieści rodzinne wiążą się czasem z mówieniem o widmach tych, co zaginęli bez śladu w zawierusze historii albo miejscach, które zniweczył czas. Czasem też zauważamy, ze coś w nas samych zniknęło, zanikło, odeszło. A czasem po prostu wymazujemy, skazujemy na niebyt.

08.12.2023
Początki i końce
Data rozpoczęcia: 27.01.2024
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

Początek i koniec to dwa najbardziej znamienne aspekty w perspektywie zbiorowej, historycznej czy doświadczeń jednostkowych. Niekiedy wydarzenia te mają charakter traumatyzujący, ale też sygnalizować mogą kwestie zgoła odmienne. Tym, co łączy początek i koniec jest nie tylko inicjalizacja i finalizacja określonych wydarzeń, przedsięwzięć, cywilizacji, kultur, istnień etc., lecz także pamięć o nich, funkcjonująca w obiegu globalnym lub tylko pamięci indywidualnej. Pamięć zresztą pozostaje – zwłaszcza, jak się wydaje, w dobie postprawdy – gwarantem tożsamościowej prawomocności świadectwa, także dziennikarskiego i reporterskiego, stającego przed niełatwym wyborem między sumiennym świadczeniem o zastanych faktach a potrzebą ich fikcjonalizacji dla potrzeb czytelniczych. Pamięć o początku i końcu jest wreszcie także i miejscem, stwarzającym przestrzeń do spotkań różnych czasów, różnych etnosów, różnych doświadczeń i różnych tożsamości.

08.12.2023
Kobiety – dyskursy, konteksty kulturowo-historyczne, obyczajowość
Data rozpoczęcia: 28.01.2024
Konferencja
Ośrodek Badawczy Facta Ficta, Wydział Filozoficzny UJ

„Kobieta”, „kobiecość” współcześnie pojmowane są w bardzo szerokim spektrum, mając do zaoferowania o wiele więcej niż tylko konotacje związane np. z przypisanymi rolami społecznymi, zestereotypizowanymi modelami zachować etc., co zdecydowanie skłania do wnikliwych studiów i analiz. Mówimy tutaj zarówno nachyleniu socjologicznym, psychologicznym, medycznym, kulturoznawczym, ale i obyczajowym, a także językoznawczym, kulturowym, a również i tym w literaturze, sztuce filmowej itd.